

Bij een archeologische opgraving in Israël vermengen de levensverhalen
van twee vrouwen zich met de mysteries van het verleden

LYNN AUSTIN

Toevlucht

ROMAN

Andere romans van Lynn Austin:

De plantage
Land van belofte
Dochters van de kust
In wonderland
Ver bij jou vandaan
Tegen de stroom in
Eindelijk thuis
Ware liefde
Eigen wegen
Het huis van mijn moeder
Eva's dochters
De boomgaard
Laatste vlucht
Lopen op het water

De wederopbouw van Jeruzalem:

Zacharia, keer terug
Ezra, leid Mijn volk
Nehemia, bouw op Mij

Koning Hizkia:

God is mijn sterkte
God is mijn lied
God is mijn redding

Koning Manasse:

De God van mijn vader
De God van mijn volk

De Amerikaanse Burgeroorlog:

Bevrijdend licht
Donker vuur
Vlam van hoop

Lynn Austin

Toevlucht

Roman

Vertaald door Marian Muusse

KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Voor Ken, Joshua, Benjamin en Maya,
als dank voor hun onophoudelijke steun en liefde.

Tiende druk 2018

© Uitgeverij De Groot Goudriaan/Voorhoeve – Kampen, 2001
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht
www.kok.nl

Omslagontwerp Wil Immink
Vertaling Marian Muusse
ISBN 978 90 435 3061 3
ISBN e-book 978 90 297 2162 2
NUR 302

Oorspronkelijk verschenen als *Wings of Refuge* bij Bethany House Publishers, 11400
Hampshire Avenue South, Minneapolis, Minnesota 55438, USA.
www.bethanyhouse.com
© Lynn Austin, 2000

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen,
of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uit-
gever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrie-
val system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical,
photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the
publisher.

‘De Heere vergelde u uw daad en uw loon zij volkomen, van den Heere, den God Israëls, onder Wiens vleugelen gij gekomen zijt om toevlucht te nemen!’

Ruth 2:12

‘Het belangrijkste kader van de joodse religie is verlossing (...) De joden hebben hun woord gegeven dat ze als volk zullen voortleven op een bijzondere manier, zodat hun leven getuigt van (...) een uiteindelijke, universele verlossing.’

Rabbi Irving Greenberg, *The Jewish Way*

1

Tel Aviv, Israël – 1999

Niets in het leven van Abigail McLeod had haar voorbereid op de schok die ze kreeg, toen ze Benjamin Rosen in haar armen zag sterven. Ze was alleen op vliegveld Lod in Israël, duizenden kilometers verwijderd van haar huis in Indiana en lichtjaren van haar routinematige bestaan als echtgenote, moeder en lerares. Zijn dood door de kogel van een moordenaar was zo gewelddadig en zo onverwacht, dat ze zijn levenloze lichaam alleen maar vol ongeloof heen en weer kon wiegen, in de hoop dat ze uit deze nachtmerrie zou ontwaken. Maar meneer Rosens bloed – dat door haar nieuwe, katoenen jurk heendrong en de stof aan haar huid deed plakken – voelde te warm en te echt aan om onderdeel te kunnen zijn van een droom.

Ze had de Atlantische Oceaan nooit over moeten steken. Die had de scheidslijn moeten blijven tussen het gewone leven en chaos. Maar was haar leven al niet een chaos geweest voordat ze gisterochtend van huis vertrok? Deze pelgrimsreis naar Israël had haar op haar tweeënveertigste een nieuw begin moeten bieden, maar tot nu toe was ze al haar bagage kwijtgeraakt, was ze, ondanks de dreiging van een bomaanslag, gedwongen geweest aan boord te gaan van een Israëliisch lijnvliegtuig en had ze de vriendelijke, vaderlijke heer die zich tijdens de vlucht over haar had ontfermd, liggend op haar schoot en de grond van het vliegveld, zien sterven.

Het politieverhoor daarna leek wel een scène uit een van de misdaadseries op de televisie waar haar man graag naar keek, alleen had Abby in dit geval het kanaal niet kunnen veranderen of met een goed boek naar haar slaapkamer kunnen vluchten. Nadat de agenten de dode man uit haar armen hadden losgemaakt, hadden ze een deken om haar bevende schouders geslagen en haar neergezet op een metalen stoel met een harde rugleuning in het kantoor van de veiligheidsdienst van de luchthaven.

Daar zat ze nu, haar handen ineengeklemd op haar schoot om ervoor te zorgen dat ze niet trilden. De vermomfaaide vrouw in de spiegel tegenover haar zat onder de bloedvlekken en Abby herkende haar maar nauwelijks. Was het een doorkijkspiegel? Zaten er aan de andere kant mensen naar haar te kijken? Waarom ondervroegen ze haar alsof ze iets met de dood van meneer Rosen te maken had?

‘Wilt u alstublieft wat harder praten, mevrouw McLeod?’ vroeg een van de agenten. De oude bandrecorder op de tafel voor haar bromde ongeduldig terwijl de band langzaam van de ene spoel op de andere draaide.

‘Eh... sorry. Hij zei dat hij Benjamin Rosen heette,’ herhaalde ze voor wat haar wel de honderdste keer leek. ‘Ik heb hem in het vliegtuig uit Amsterdam ontmoet – hij zat naast me. Hij belde het Archeologisch Instituut voor me en toen schoot iemand hem dood. Ik heb niet gezien wie het deed.’ Ze nam een slokje van het lauwe water dat ze haar hadden gegeven en wenste dat ze nooit uit Indiana was weggegaan. Mompelend vervolgde ze: ‘Ik had niet zo’n ding voor de telefoon. Hoe noem je dat ook alweer? Een eh... een muntje. Meneer Rosen zei dat je speciale muntjes nodig hebt voor de telefoon.’

Er werd op de deur van het kleine kamertje geklopt en na een korte conversatie in het Hebreeuws liepen de agenten die haar hadden ondervraagd naar buiten. Twee mannen in burger gingen zitten. De oudste was een jaar of vijfenzestig. Hij had een grote, witte snor en wit kroeshaar, dat krulde als de vacht van een poedel. Zijn ernstige, strenge gezicht was door het leven getekend, als geweld dat zijn sporen had achtergelaten in beton. De jongste man was niet veel ouder dan Abby’s zoon Greg. Hij had zwart, golvend haar en een krullende baard. Ze droegen allebei een pistool aan hun riem en hadden dezelfde serieuze uitdrukking op hun gezicht – een uitdrukking die duidelijk overbracht: *Je zit flink in de problemen, Abby McLeod.*

‘Ik ben agent Dov Sjoer en dit is agent Kol,’ vertelde de oudste man haar. Hij pakte een van de metalen stoelen en ging tegenover haar aan tafel zitten. ‘We willen graag dat u bij het begin begint, mevrouw McLeod, en dat u ons alles vertelt wat er is gebeurd.’

Abby werd overspoeld door een golf van hopeloosheid en uitputting.

‘Alweer? Maar ik heb alles wat er te vertellen valt al aan de politie verteld.’

Uit het borstzakje van zijn overhemd haalde agent Sjoer een legitimatiebewijs met een foto en legde dat op het beschadigde tafelblad voor haar neer alsof het kon ontploffen als hij er niet voorzichtig mee omsprong. Veel meer dan zijn naam en *Israël* kon Abby niet lezen, maar het zag er heel officieel uit.

‘U hebt met de veiligheidsdienst van de luchthaven en met de plaatselijke politie gesproken,’ zei hij. ‘Wij werken voor de Israëlische regering. Net zoiets als jullie Amerikaanse CIA.’ Hij haalde een pakje sigaretten tevoorschijn en bood haar er een aan. Toen ze haar hoofd schudde, stak hij er, zonder haar om toestemming te vragen, zelf een op en begon te roken. Daarna stak hij zijn vingers weer in zijn borstzakje en liet haar een tweede legitimatiebewijs zien. Het leek precies op het zijne, maar op dit pasje stonden de naam en de foto van de vermoorde man.

‘Benjamin Rosen werkte voor ons,’ zei hij kalm.

Abby onderdrukte een snik. De tweederangs politiefilm was nu veranderd in een tweederangs spionagefilm. Ook daar hield haar man van. Ze wenste dat ze vaker met hem naar spionagefilms had gekeken, zodat ze nu zou weten hoe dit allemaal af zou lopen. James Bond was onoverwinnelijk, maar kwamen de belangrijkste dames in zijn films niet altijd om het leven?

Haar ogen begonnen door de scherpe sigarettenrook te tranen en ze kuchte. ‘Maar meneer Rosen zei tegen mij dat hij landbouwspecialist was. Hij zei dat hij zich bezighield met... Hoe noem je dat, als je voor begroeiing zorgt in de woestijn?’

‘Woestijnhydrologie?’ vroeg de jonge agent, die bij de deur stond.

‘Ja, zo noemde hij het.’ Abby voelde zich opgelucht, alsof het juiste woord hen dichter bij de oplossing van het raadsel zou brengen.

Sjoer knikte en blies als een draak rook uit door zijn neusgaten. ‘Dat klopt. Rosen hield zich bezig met planten. Als we hier in Israël willen overleven, moeten we allemaal meerdere rollen spelen. *Ein breira*, zeggen we in het Hebreeuws – geen keus.’ Hij stak zijn hand in zijn andere borstzakje en gooide Abby een klein, blauw boekje toe. Het duurde even voordat ze het herkende als haar eigen paspoort.

‘U bent Abigail Ruth MacLeod,’ zei hij alsof hij een lesje opzei. ‘Geboren Dixon. Tweeënveertig jaar oud, getrouwd met Mark Edward MacLeod, vierenveertig jaar, onderdirecteur van Data Age, een computerbedrijf. Twee kinderen: Gregory William, twintig jaar, student techniek aan de Purdue Universiteit, en Emily Anne, achttien jaar, twee weken geleden van de middelbare school gekomen, gaat in het najaar studeren.’

Er voer een rilling van angst door Abby heen toen hij onbewogen deze feiten over haar gezin opsomde, feiten waarvan ze wist dat die niet in haar paspoort vermeld stonden en die ze ook niet aan de politie had doorgegeven.

‘U woont in Carmel in de staat Indiana, een voorstad van Indianapolis,’ ging hij verder. ‘U geeft daar geschiedenis op een middelbare school. U en uw man zijn sinds vierenhalve maand uit elkaar en u bent onlangs aan de echtscheidingsprocedure begonnen.’

Abby begon te protesteren dat ze alleen nog maar een gesprek met een advocaat had gehad en dat ze nog geen officiële aanvraag voor echtscheiding had ingediend. Maar vervolgens besefte ze hoe belachelijk het was om wat dan ook te zeggen.

‘Alstublieft, mevrouw MacLeod. Zou u weer bij het begin willen beginnen en ons alles willen vertellen tot aan het moment dat Benjamin Rosen stierf?’

‘Kunnen we soms iets voor u halen?’ vroeg de jonge man plotseling. ‘Misschien hebt u honger of dorst?’

Abby herinnerde zich de uitleg van haar man over de ‘aardige agent/gemene agent’-procedure en kon wel huilen. Ze schudde haar hoofd. Haar maag was zo van streek dat ze niet het risico durfde te nemen om ook nog voedsel toe te voegen aan de combinatie van schrik en angst die daar al huishield.

‘Zou u dan alstublieft uw verhaal nog eens vanaf het begin willen herhalen?’

Abby haalde bevend adem. ‘Dit is de eerste keer dat ik in het buitenland ben,’ begon ze. ‘Ik heb namelijk een hekel aan vliegen. Eigenlijk vind ik het zelfs ontzettend eng...’

Een reis naar Israël is het begin van een zoektocht die alles zal veranderen

Als haar huwelijk na 22 jaar strandt, vertrekt de verbitterde Abby MacLeod naar Israël om een oude droom na te jagen: deelnemen aan een archeologische opgraving. Zij hoopt dat deze reis rust zal brengen in de wanorde van haar leven. Maar als bij aankomst in het Beloofde Land een reisgenoot voor haar ogen sterft, voelt ze zich hulpelozer dan ooit.

De leider van de opgraving, archeologe Hannah Rahov, ontfermt zich over Abby en tussen de twee ontstaat al snel een hechte vriendschap. Wanneer ze bij hun graafwerk stuiten op een inscriptie van Leah, een van de christenen uit de eerste eeuw, probeert Abby het leven van deze vrouw te reconstrueren.

De mysteries van het verleden verweven zich met de levensverhalen van Hannah en Abby, en beide vrouwen beseffen dat er maar één weg naar echte bevrijding is: vergeving.

Lynn Austin wordt geroemd om haar historische en bijbels-historische romans, waarvan in Nederland inmiddels meer dan 400.000 exemplaren verkocht zijn. Voor *Toevlucht* putte ze uit haar eigen ervaringen: zelf heeft ze ook meegedaan aan een archeologische opgraving in Israël.

NUR 342

ISBN 978 90 435 3061 3

9 789043 530613